

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

IŠVADA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS 2005 METŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO PROJEKTO

2004 m. lapkričio 2 d.
Vilnius

Ši išvada parengta vykdant Seimo statuto 173 straipsnio 1 dalies reikalavimą – pateikti Seimo Biudžeto ir finansų komitetui Išvadą dėl Lietuvos Respublikos 2005 metų valstybės biudžeto projekto.

Lietuvos Respublikos 2005 metų valstybės biudžeto projektą (toliau – Biudžeto projektas) sudarė Vyriausybė, o parengė Finansų ministerija.

Išvadoje dėl Biudžeto projekto pateikiame Seimo Biudžeto ir finansų komitetui nepriklausomą informaciją:

– ar Biudžeto projekte pateikti Biudžeto sandaros įstatymo 18 str. nustatyti rodikliai ir ar kartu su Biudžeto projektu Seimui pateikiami dokumentai, numatyti Biudžeto sandaros įstatymo 19 str.;

– ar priimtinos ir pakankamai atsargios yra prielaidos, kuriomis remiantis prognozuojamos pajamos ir asignavimai;

– ar valstybės išlaidos, susijusios su valstybės skola ar finansuojamos valstybės skolinimosi šaltiniu, pateiktos Biudžeto projekte;

Taip pat teikiame siūlymus dėl biudžeto proceso tobulinimo.

Ši Išvada parengta įvertinus Seimo kanceliarijos Seimo posėdžių sekretoriato 2004-10-06 raštu Nr. 410-s-73 perduotą 2005 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą, turimų dokumentų įrodymus, informaciją, gautą pokalbių metu, rašytinę informaciją iš Finansų ministerijos, kitų ministerijų (Aplinkos, Socialinės apsaugos ir darbo, Žemės ūkio, Užsienio reikalų), Valstybinės ligonių kasos, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos, Lietuvos banko, Muitinės departamento, Valstybinės mokesčių inspekcijos, Lietuvos darbo biržos, Valstybinės lošimų priežiūros komisijos ir Valstybės kontrolės auditorių, atliekančių valstybinius auditus, pateiktas pastabas apie jų audituojamų subjektų parengtus asignavimų poreikio skaičiavimus.

Apribojimai:

– Pagal Seimo statutą Valstybės kontrolė išvadą dėl Biudžeto projekto turi pateikti iki lapkričio 15 dienos. Vyriausybė, sudariusi Biudžeto projektą, pateikia Seimui ne vėliau kaip iki spalio 17 dienos (paprastai šiuo metu Valstybės kontrolė gauna šiuos dokumentus ir duomenis) su duomenimis, kuriais pagrįstas šis projektas. Laiko tarpas tarp Biudžeto projekto gavimo Valstybės kontrolėje ir išvados dėl Biudžeto projekto pateikimo yra per trumpas. Atsižvelgiant į šioje išvadoje pateikiame pastabas tik dėl reikšmingiausių Biudžeto

projekto informacijos aspektų, kiek tai galima atlikti atsižvelgiant į ribotą audito laiką, ir į valstybinių auditorių pastabas apie asignavimų valdytojų poreikių apskaičiavimą:

– Valstybės kontrolė išvadoje pateikia vertinimą prielaidų, kurių pagrindu sudaromas Biudžeto projektas. Valstybės kontrolė nevertina tų Biudžeto projekto aspektų, kurie priklauso politinio apsisprendimo sričiai.

Asignavimų valdytojų valstybinio audito rezultatai apie paskirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą 2003 m. programose nustatytiems tikslams, jų naudojimą galimu efektyviausiu būdu ir apie tai, ar pasiekti programose nustatyti tikslai, nurodyti šios išvados priede. Ši informacija yra taip pat pateikta Valstybės kontrolės išvadoje dėl 2003 m. valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos.

1. ASIGNAVIMAI VALSTYBĖS SKOLOS VALDYMO IŠLAIDOMS

1.1. Dėl valstybės lėšų, skiriamų investicijoms valstybės institucijoms

Pakeistas valstybės lėšų, skirtų padengti valstybės skolos dalį, kuri buvo skirta ar numatoma skirti per valstybės investicijų programą valstybės institucijoms, numatymo Biudžeto projekte būdas:

2005 m. Biudžeto projekte:

Valstybės investicijų 2005 m. programoje planuojama iš valstybės vardu gaunamų paskolų (t.y. ne per valstybės biudžetą) 108 mln. Lt panaudoti asignavimų valdytojų ir kitų ūkio subjektų investiciniams projektams finansuoti.

Anksčiau valstybės investicijų programoje numatytiems subjektams (valstybės institucijoms) skirtų skolintų lėšų grąžinimas valstybės biudžete nenumatytas. Jos bus dengiamos iš skolintų lėšų (t.y. ne per valstybės biudžetą).

Ankstesniais metais:

Pagal valstybės investicijų programą skirti asignavimai valstybės institucijoms iš skolintų lėšų buvo numatomi grąžinti skiriant lėšas iš valstybės biudžeto, pavyzdžiui, 2003 m. valstybės biudžete asignavimų valdytojams buvo numatyta paskoloms dengti 334 mln. Lt.

1.2. Dėl valstybės lėšų, skirtų padengti finansinių sunkumų turinčių ūkio subjektų skolas

Pakeistas valstybės lėšų, skirtų padengti finansinių sunkumų turinčių ūkio subjektų (*už kuriuos garantavo valstybė ar kuriems valstybė perskolino paskolas*) skolas, numatymo Biudžeto projekte būdas:

2005 m. Biudžeto projekte:

Valstybės mokėjimai kreditoriams už finansinių sunkumų turinčių ūkio subjektų paskolas su valstybės garantija ar už perskolintas jiems paskolas planuojami iš skolintų lėšų, nenumatant skolos valdymo išlaidose. Iš viso numatoma per 38 mln. Lt. Dalis lėšų bus išieškota iš skolininkų ar jų sumokėta geruoju.

Iš skolintų lėšų numatomos dengti ir tos paskolos, kurioms Vyriausybė, savo nutarimais suteikdama valstybės garantijas, numatė šių paskolų grąžinimą iš valstybės biudžeto lėšų. Iš valstybės biudžeto lėšų bus grąžinama tik viena paskola, kurią grąžinti Vyriausybės nutarimu buvo numatyta iš valstybės biudžeto lėšų (Vyriausybės 2002-02-15 nutarimu Nr. 232 suteikta valstybės garantija Neringos miesto savivaldybei, paskolą numatyta padengti iš programai Valstybės skolos valdymas numatomų biudžeto lėšų (dotacijos) – 1,8 mln. Lt).

Ankstesniais metais:

Valstybės mokėjimai kreditoriams už finansinių sunkumų turinčių ūkio subjektų paskolas su valstybės garantija ar už perskolintas jiems paskolas buvo planuojami ir valstybės biudžete.

1.3. Asignavimai palūkanoms mokėti ir valstybės skolos aptarnavimui

2005 m. Biudžeto projekte numatyta 752 mln. Lt asignavimų, skirtų programai Valstybės skolos valdymas, iš jų 718 mln. Lt **palūkanų** už paskolas valstybės vardu, VVP, biudžetinių įstaigų gautas paskolas su valstybės garantija ir bankrutuojančių, bankrutavusių, likviduotų ar likviduojamų skolininkų paskolas su valstybės garantija ir dotacijai (Neringos savivaldybė) apmokėti, valstybės skolos aptarnavimo išlaidoms – 34 mln. Lt.

Planuojant asignavimus palūkanoms mokėti, Finansų ministerijoje taikomos dvi pagrindinės prielaidos: prognozuojama palūkanų norma ir prognozuojami valiutų kursai. Asignavimams, susijusiems su valstybės skolos valdymu, apskaičiuoti reikalingos valiutų kursų ir palūkanų normų prognozės nustatomos finansų ministro įsakymu patvirtintoje Planuojamų valstybės biudžeto pajamų ir valstybės biudžeto išlaidų, susijusių su valstybės skola, apskaičiavimo metodikoje nustatyta tvarka.

Kaip buvome pažymėję Išvadoje dėl 2003 m. valstybės skolos ataskaitos, valstybės skolos valdymo išlaidoms asignavimai planuojami „konservatyviai“ (prie prognozuojamų palūkanos normų ir prognozuojamų valiutų kursų pridedant papildomus procentus), nes pasikeitus situacijai skolinimosi rinkose, pasikeitus palūkanų normoms pasirašytų paskolų pagal kintamas palūkanų normas, esant kitoms priežastims ir turint patvirtintus mažesnius asignavimus, būtų rizika ne laiku atsiskaityti su užsienio ir vidaus kreditoriais. Šalis atsidurtų nepatikimų partnerių gretose ir kristų valstybės skolinimosi reitingai.

1.4. Dėl skolinių įsipareigojimų prisiėmimo

Kaip pasisakėme Išvadoje dėl 2003 m. valstybės skolos ataskaitos, rekomenduojame: tvirtinant metų valstybės biudžetą išsamiai, aiškiai ir vienoje vietoje (**įstatyme**) nurodyti konkrečias skolintų sumų panaudojimo sumas (limitus) kiekvienam tikslui. Šiuo metu tai nurodoma paaiškinamajame rašte.

Pagrindas:

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 128 straipsnyje numatyta, kad „sprendimus dėl valstybinės paskolos ir valstybės kitų esminių turtinių įsipareigojimų priima Seimas Vyriausybės siūlymu“. 1996-09-13 įsigaliojo specialus valstybės skolinius įsipareigojimus reglamentuojantis Valstybės skolos įstatymas. Valstybės skolos įstatymas reglamentuoja santykius, susijusius su valstybės skola ir valstybės reikalavimo teise į skolininkus ir skolininkus, už kurių įsipareigojimų įvykdymą garantuoja valstybė, pagal paskolos sutartis ir sutartis su valstybės garantija arba kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus.

Valstybės skolos įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje (redakcija iki 2004-01-07) numatyta „vidaus ir užsienio paskolas Lietuvos Respublikos vardu ima bei valstybės garantijas vidaus ir užsienio paskoloms teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybė, laikydamasi Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytų limitų, šio įstatymo 5, 6 ir 7 straipsniuose nustatyta tvarka.“ „Vidaus ir užsienio paskolas valstybės vardu ima bei valstybės garantijas paskoloms teikia Vyriausybė, laikydamasi įstatymuose nustatytų limitų, šio Įstatymo 5 ir 6 straipsniuose nustatyta tvarka.“ (redakcija nuo 2004-01-07).

Esama valstybės paskolų ir valstybės garantijų teikimo sistema numato, kad Seimas patvirtina skolinimosi limitus ir deleguoja Vyriausybei teisę imti ir teikti valstybės paskolas, garantijas iki 40 mln. Lt savarankiškai, o per 40 mln. Lt be atskiro Seimo sprendimo, imti paskolą valstybės biudžeto deficitui finansuoti, Valstybės išdo pinigų srautams subalansuoti ir kitiems tikslams, numatytiems atitinkamų metų valstybės biudžeto

įstatyme, neviršijant Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytų limitų. Dėl kitų valstybės paskolų ir valstybės garantijų, viršijančių 40 mln. Lt sumą, sprendimus priima Seimas Vyriausybės siūlymu.

Seimas, tvirtindamas metų valstybės biudžetą, nustatydamas skolinimosi limitus, priima sprendimą (išreiškia valią) dėl skolinimosi, tačiau išlieka abejonės, ar tokio sprendimo turinys visiškai atitinka Konstitucijos 128 straipsnio 1 dalyje numatyto Seimo sprendimo teisinį turinį ir ar nėra deleguojamos išimtinai kompetencijai priskirtos funkcijos¹: tvirtinant metų valstybės biudžetą nėra išsamiai, aiškiai ir vienoje vietoje (įstatyme) nurodoma, kokio dydžio skolintos lėšos kam bus naudojamos.

2. PAJAMŲ PROGNOZAVIMAS

Finansų ministerijoje vykdomas PHARE Dvynių projektas „Fiskalinės politikos formavimas ir struktūrinės reformos planavimas“. Vienas iš projekto tikslų – Pajamų prognozavimo tobulinimas. Vykdomas taikomų prognozavimo metodų tobulinimas. Atskiros priemonės taikytos jau rengiant 2005 m. Biudžeto projektą. Tikimės, kad įgyvendinus šį projektą ir jį išbandžius praktikoje, bus užtikrinta, kad prognozuojant biudžeto pajamas būtų taikomi tinkami metodai ir prielaidos būtų vertinamos atsargiai.

Įvertinus trijų pagrindinių mokesčių (akcizo, gyventojų pajamų ir pelno mokesčio) pajamų prognozavime taikytas prielaidas, manome, kad naudotos tikėtinos prielaidos.

Toliau pateikiame mokesčių pajamas, kurių prognozavimui, mūsų nuomone, prielaidos taikytos neatsargiai.

2.1. Pridėtinės vertės mokesčio pajamų prognozavimas

2005 m. Biudžeto projekte planuojamos PVM pajamos – 5 119 mln. Lt (*Biudžeto projekte nurodoma, kad iš jų 340 mln. Lt bus gauta sėkmingai įsisavinus Europos Sąjungos lėšas*), t. y. 490 mln. Lt daugiau negu planuota 2004 m.

Manome, kad PVM pajamų padidėjimas prognozuojamas nepakankamai atsargiai. PHARE Dvynių projekto „Fiskalinės politikos formavimas ir struktūrinės reformos planavimas“ metu reiktų atkreipti papildomą dėmesį į PVM pajamų prognozavimą, nes jos nepsitvirtina kelinti metai iš eilės.

Pabrėžiame tai, kad Valstybės kontrolės Išvadose dėl 2003 m. ir 2004 m. Biudžeto projektų pareikštos abejonės dėl PVM pajamų prognozavimo pasitvirtino:

Pasitvirtino Valstybės kontrolės nuomonė, kad 2003 m. PVM pajamų planas per daug optimistinis: faktiškai 2003 m. įvykdymas – 3 823 mln. Lt arba patikslintas planas neįvykdytas 361 mln. Lt.

Pasitvirtina Valstybės kontrolės nuomonė, kad 2004 m. PVM pajamos planuotos per daug neatsargiai: faktiškai 2004 m. 9 mėn. įvykdymas – 2 932 mln. Lt arba patikslintas planas neįvykdytas 167 mln. Lt.

2.2. Konsulinio mokesčio pajamų prognozavimas

Biudžeto projekte nurodytos planuojamos 2005 m. konsulinio mokesčio pajamos – 50 mln. Lt. Palyginti, 2004 m. planas – 19,5 mln. Lt. Faktiškai per devynis 2004 m. mėnesius surinkta 17,2 mln. Lt.

¹ Konstitucinis teismas 2000-10-18 nutarimu konstatavo, kad „Konstitucijos 128 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad sprendimus dėl valstybinės paskolos ir kitų esminių valstybės įsipareigojimų priima Seimas Vyriausybės siūlymu. Tai reiškia, kad sprendimus dėl valstybės esminių įsipareigojimų pagal Konstituciją gali priimti tik Seimas ir tik tuomet, kai yra Vyriausybės siūlymas. Konstitucinis Teismas 1999-06-03 d. ir 1999-12-21 d. nutarimuose yra konstatavęs: „Jei Konstitucijoje yra tiesiogiai nustatyti konkrečios valstybinės valdžios institucijos įgaliojimai, **nė viena kita institucija negali iš jos šių įgaliojimų perimti, o institucija, kurios įgaliojimai Konstitucijoje nustatyti, negali jų perduoti ar atsisakyti.** Tokie įgaliojimai negali būti pakeisti ar apriboti įstatymu.“

Užsienio reikalų ministerijos Konsulinio departamento paaiškinimu prognozuojamą mokesčio didėjimą (25 mln. Lt) lems Europos Sąjungos skirta suma Lietuvos Respublikai už negautas pajamas už vizas. Tai yra susiję su Specialiosios Kaliningrado tranzito programos įgyvendinimu.

Manome, kol nėra galutinai apsispręsta ir nepasirašytas Finansinis memorandumas tarp Europos komisijos ir Lietuvos Respublikos, atsargiau būtų šių pajamų dalies (25 mln. Lt) neplanuoti Biudžeto projekte.

2.3. Loterijų ir azartinių lošimų mokesčio pajamų prognozavimas

Valstybės kontrolės išvadoje dėl 2003 m. Biudžeto projekto nurodėme, kad „Įvertinus prognozuojamą situaciją, nėra pagrindo planuoti, kad bus surinkta 15 mln. Lt pajamų iš azartinių lošimų mokesčio“.

Pasitvirtino Valstybės kontrolės nuomonė, kad azartinių lošimų mokesčio pajamų planas per daug optimistinis: faktiškas 2003 m. įvykdymas – 8 mln. Lt arba patikslintas planas neįvykdytas 7 mln. Lt.

2005 m. Biudžeto projekte planuojamos loterijų ir azartinių lošimų pajamos – 20 mln. Lt. Abejojame ir šiais metais, ar pakankamai atsargiai yra įvertinta loterijų ir azartinių lošimų pajamų prognozė, nes 2004 metams patvirtinta 10 mln. Lt, o faktiškas 2004 m. I pusmečio įvykdymas – 6,5 mln. Lt arba patikslintas planas įvykdytas 2,4 mln. Lt daugiau. Per devynis mėnesius gauta į valstybės biudžetą 9,9 mln. Lt.

Valstybinė lošimų priežiūros komisija pranešė, kad preliminariais duomenimis (skaičiavimai atlikti remiantis esamu lošimų įrenginių kiekiu ir praeitų laikotarpių lažybų, loterijų veikla ir įvertinus rinkos plėtrą) 2005 metais mokesčio įplaukos į valstybės biudžetą prognozuojamos 18 mln. Lt. arba 2 mln. Lt mažesnės.

2.4. Pajamų iš Lietuvos Banko likutinio pelno prognozavimas

Biudžeto projekte nurodytos planuojamos 2005 m. pajamos iš Lietuvos banko likutinio pelno – 55 mln. Lt. Pagal Lietuvos banko pateiktą informaciją, numatoma, kad į valstybės biudžetą 2005 m. bus įmokėta apie 50 mln. Lt.

2.5. Pridėtinės vertės mokesčio gražinimas pagal 15 str.

Mūsų nuomone, Biudžeto projekto 15 str. nuostatos (žr. toliau) įgyvendinimui trūksta įgyvendinimo mechanizmo. Neaiški tvarka, kaip bus įgyvendintas pridėtinės vertės mokesčio gražinimas, kas turi tai kontroliuoti, kada turi gražinti, kokia atsakomybė už negražinimą, kokia priverstinio išieškojimo tvarką ir pan.

Taip pat susiduriame su skirtingu 15 str. interpretavimu. Bandoma aiškinti, kad straipsnis galioja tik pridėtinės vertės mokesčio mokėtojams – asignavimų valdytojams, bet ne paramos gavėjams – privatiems asmenims ir kitiems ne asignavimų valdytojams.

Taip pat abejojame dėl kalbinio straipsnio aiškinimo, ar gali būti gražintos pridėtinės vertės mokesčio sumos. Mūsų nuomone, reiktų gražinti paramos dalį, lygią į pridėtinės vertės mokesčio atskaitą įtrauktai sumai, apmokėtai iš valstybės biudžeto (išskyrus pajamas už teikiamas paslaugas) ir Privatizavimo fondo, nes mokesčio gražinimą reglamentuoja Pridėtinės vertės mokesčio įstatymas ir ES direktyvos.

Atsižvelgus į tai, kas pirmiau minėta, siūlome neskirti valstybės biudžeto (išskyrus pajamas už teikiamas paslaugas) arba Privatizavimo fondo lėšų PVM mokėtojams, turintiems teisę į atskaitą ar kitokią PVM susigrąžinimą.

Siūlome tokią redakciją:

„15 straipsnis. Pridėtinės vertės mokesčio gražinimas

Visi pridėtinės vertės mokesčio mokėtojai į pridėtinės vertės mokesčio atskaitą įtraukę iš valstybės biudžeto (išskyrus pajamas už teikiamas paslaugas) ir Privatizavimo fondo apmokamas

pirkimo (importo) pridėtinės vertės mokesčio sumas, į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos nurodytas sąskaitas privalo grąžinti **paramos dalį, lygią į pridėtinės vertės mokesčio atskaitą įtrauktai sumai, apmokėtai iš valstybės biudžeto (išskyrus pajamas už teikiamas paslaugas) ir Privatizavimo fondo.**

Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato, kokia tvarka pridėtinės vertės mokesčio sumos privalo būti grąžinamos į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos nurodytas sąskaitas.“

3. ASIGNAVIMŲ PLANAVIMAS

3.1. Galimos išlaidos perkeltiems asignavimams

Atkreipiame dėmesį į tai, kad teisės aktais leidžiama dalį biudžetinais metais nepanaudotų lėšų (biudžetinių įstaigų gautas pajamas už suteiktas paslaugas, vadinamąsias „specialiąsias lėšas“), naudoti kitais metais, viršijant Seimo patvirtintus asignavimus. Kaip minėta Išvadose dėl 2002 m. ir 2003 m. valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitų, šios lėšos pervestos Valstybės išdui yra naudojamos valstybės tikslams, taip sumažinant valstybės skolinimąsi. 2003 m. Valstybės išdu sąskaitoje liko nepanaudota 255,2 mln. Lt pajamų, gautų už teikiamas paslaugas. Šie perkelti asignavimai gali įtakoti reikalingų valstybės piniginių išteklių poreikį 2005 m.

3.2. Planuojami asignavimai atskiroms institucijoms

3.2.1. Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie VRM

Vykdamas Vidaus tarnybos statuto (2003-11-27 įstatymas Nr. IX-1859) įgyvendinimo įstatymą nuo 2005 m. sausio 1 d. pradedamos taikyti socialinės garantijos maistpinigių ir važiavimo išlaidoms kompensuoti. Vidaus tarnybos statuto 48 str. ir 52 str. 4 dalimi nustatyta, kad Vyriausybė ar jos įgaliota institucija turi nustatyti maitinimo ir transporto išlaidų pinigines kompensacijos dydžius ir mokėjimo tvarką. Iki šiol tokia tvarka nenustatyta. Biudžeto projekte numatyta 5,6 mln. Lt maitinimo ir transporto išlaidų pinigines kompensacijos. Jos apskaičiuotos nesant nustatytų normų, todėl negalime teikti išvados dėl šiems straipsniams apskaičiuotų asignavimų pagrįstumo.

3.2.2. Vilniaus apskrities viršininko administracija

Vilniaus apskrities viršininko administracijai patvirtinta programa „Socialinių paslaugų plėtra globos įstaigose“, kurią vykdo 4 įstaigos: Jasiuliškių pensionatas, Prūdiškių pensionatas, Strūnos pensionatas ir Tremtinių namai. Šią programą taip pat vykdo ir viešoji įstaiga Antavilių pensionatas.

Viešoji įstaiga Antavilių pensionatas nuo 2002 metų liepos 1 dienos eksperimentu reorganizuota iš biudžetinės įstaigos. Vienas iš reorganizavimo tikslų buvo mažinti finansavimą iš valstybės biudžeto, ieškoti daugiau dalininkų ir pritraukti jų pinigines ar turtines lėšas, įstaigai pačiai užsidirbti teikiant paslaugas.

2004 m. Viešajai įstaigai Antavilių pensionatas paprastosioms išlaidoms buvo numatyta skirti 2898 tūkst. Lt, 2004-10-01 patikslinta suma – 3017,3 tūkst. Lt, o 2005 m. numatoma skirti 3053 tūkst. Lt. Be to, 2004 m. – 500 tūkst. Lt, o 2005 m. – 200 tūkst. Lt numatoma skirti salės rekonstravimui. Lėšos investiciniams projektams viešajai įstaigai Antavilių pensionatas skiriamos vadovaujantis Vyriausybės nutarimu, tačiau kitas lėšas programai vykdyti skiria steigėjas.

Pagal Vilniaus apskrities viršininko 2004 m. kovo 10 d. sutartį su viešąja įstaiga Antavilių pensionatas skirtos lėšos programai vykdyti. Vyriausybės nutarimu patvirtintame valstybės biudžeto asignavimų paskirstyme pagal programas viešoji įstaiga Antavilių pensionatas nenumatyta, todėl biudžeto lėšos už teikiamas paslaugas jai turėtų būti skiriamos vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.

Siūlytume spręsti dėl valstybės biudžeto asignavimų skyrimo Vilniaus apskrities viršininko administracijai.

3.2.3. Lietuvos Aukščiausiasis teismas

Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymu (18 straipsnis) nustatyta, kad valstybinė teisinė pagalba finansuojama iš valstybės biudžeto lėšų. Šio įstatymo 22 str. 1 d. 5 punkte nustatyta, kad Vyriausybė arba jos įgaliota institucija kasmet Biudžeto projekte numato lėšas valstybinei teisinei pagalbai finansuoti. Vyriausybė nustatė, kad Teisingumo ministerija įstatymų nustatyta tvarka įgyvendina priemones, užtikrinančias valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą ir jai Biudžeto projekte numatomi asignavimai programai „Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimas“ vykdyti.

Tuo tarpu Lietuvos Aukščiausiasis Teismas planuoja valstybės biudžeto asignavimus už advokatų, teikiančių valstybinę teisinę pagalbą, paslaugas ir apmoka iš institucijai tvirtinamų lėšų, kai kiti teismai šiam tikslui naudoja Teisingumo ministerijos programoje „Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimas“ numatytus asignavimus.

3.3. Asignavimų valdytojų skaičius – per didelis

Valstybės kontrolė, teikdama išvadas dėl Biudžeto projekto, kiekvienais metais pasisako dėl per didelio asignavimų valdytojų skaičiaus, kuriems valstybės biudžeto įstatymais tvirtinami asignavimai programoms vykdyti.

2004 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtinti asignavimai 257 institucijoms, iš jų 237 asignavimų valdytojams, o 2005 metų Biudžeto projekte numatoma tvirtinti asignavimus 256 valstybinėms institucijoms ir įstaigoms.

Tokia plati ir sudėtinga sistema su daugeliu asignavimų valdytojų nenumato aiškios atskaitomybės, atsiranda sunkumų kontroliuojant valstybės biudžeto lėšų naudojimo efektyvumą ir rezultatyvumą, didėja administravimo išlaidos, didėja Seimo ir Finansų ministerijos darbo krūvis rengiant, vykdančią ir kontroliuojant valstybės biudžeto projektus.

Siekdama sumažinti savarankiškų valstybės biudžeto asignavimų valdytojų skaičių ir padidinti ministerijų vaidmenį ir atsakomybę tvarkant paskirtas valdymo srities biudžeto lėšas, Finansų ministerija, teikdama valstybės biudžeto asignavimų valdytojams 2005 m. Biudžeto projekto skaičiavimus, pavedė ministerijoms, teikiant 2005 m. strateginius veiklos planus ir programas, maksimaliai įtraukti į jas ir atitinkamos valdymo srities asignavimų valdytojų veiklą, o prirėkus pateikti Vyriausybei atitinkamų teisės aktų pakeitimo projektus. Tokių pasiūlymų asignavimų valdytojais nepateikė.

3.4. Asignavimų tvirtinimas viešosioms ir kitoms nevalstybinėms įstaigoms

Valstybės kontrolė, teikdama Seimui Išvadas dėl 2002–2004 m. Biudžeto projekto, nepritarė valstybės biudžeto asignavimų skyrimui viešosioms įstaigoms ir kitoms nevalstybinėms įstaigoms. Viešosioms įstaigoms, naudojančioms valstybės biudžeto asignavimus, netaikomas Valstybės tarnybos įstatymas, Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarka ir kt. Be to, skiriant asignavimus turtui įsigyti, neužtikrinama kontrolė dėl įsigyto turto priskyrimo valstybės turtui. 2005 metų Biudžeto projekte vėlgi siūloma skirti asignavimus viešosioms įstaigoms, visuomeninėms organizacijoms ir kt.

Valstybės kontrolė dabar atlieka Viešųjų įstaigų valdymo vertinimo auditą penkiose ministerijose. Asignavimų valdytojai viešosioms įstaigoms perveda dideles valstybės biudžeto lėšų sumas. Pavyzdžiui, viešosioms įstaigoms viena ministerija, kuri yra jų steigėja arba dalininkė, 2003 m. pervedė 25 mln. Lt.

Sudarydami sutartis su viešosiomis įstaigomis, asignavimų valdytojai dažnai netaiko viešojo konkurso procedūrų, todėl yra rizika, kad paslaugos ar darbai įsigijami ne pačiomis geriausiomis sąlygomis. Asignavimų valdytojai dažnai paveda viešosioms įstaigoms vykdyti darbus, kurie, mūsų nuomone, susiję su jų vykdomomis funkcijomis, be to, asignavimų valdytojai nepakankamai informuojami apie valstybės biudžeto lėšų panaudojimą viešosiose įstaigose.

Valstybės kontrolė rekomenduoja asignavimų minėtoms įstaigoms neskirti, tokios institucijos galėtų teikti paslaugas arba atlikti darbus biudžetinėms įstaigoms patvirtintoms programoms vykdyti.

4. VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠOS, SKIRIAMOS SAVIVALDYBĖMS

4.1. Valstybės specialių tikslinių dotacijų tvirtinimas ir nepanaudotų valstybės specialių tikslinių dotacijų valstybinėms funkcijoms gražinimas valstybei

- Biudžeto projekte numatoma daugiau negu 10 proc. valstybės biudžeto asignavimų skirti specialioms tikslinėms dotacijoms savivaldybių biudžetams.

- Biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnio 3 d. nustatyta, kad metų pabaigoje likusios nepanaudotos tikslinės paskirties lėšos (specialios tikslinės dotacijos), nustatytos savivaldybių biudžetams priimant atitinkamų metų biudžetą, lėšos, kurios per metus buvo paskirtos savivaldybių biudžetams pagal atskirus įstatymus ar Vyriausybės nutarimus, iki sausio 10 dienos gražinamos į valstybės biudžetą, jeigu atitinkamų metų Valstybės biudžeto įstatymu nenustatyta kitaip.

Kiekvienais metais teikdami Išvadas dėl Biudžeto projekto, abejojome, ar tikslinga suteikti teisę savivaldybėms naudoti specialias tikslines dotacijas bendroms savivaldybių biudžetų reikmėms. Įstatymo projekto **3 str.** 2005 m. taip pat siūloma nustatyti, kad savivaldybės vykdydamos biudžetą nepanaudotų specialiųjų tikslinių dotacijų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti sumas gali naudoti bendroms savivaldybių biudžetų reikmėms finansuoti, pirmiausia – išskolinimams dengti. Ministerijos ir kitos valstybės institucijos, remdamosi finansų ministro patvirtintoje valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodikoje nurodytais ir iš savivaldybių gautais atitinkamais rodikliais turi nustatyti realų lėšų poreikį funkcijoms vykdyti. Savivaldybės pateikia ne tik būtinus duomenis, bet ir savo skaičiavimus lėšų poreikiui, didesnėms sumoms negu faktiškai panaudoja. Valstybės institucijos, nepakankamai įsigilinusios ir išanalizavusios dotacijų faktinį panaudojimą, pateikia lėšų poreikio skaičiavimus Finansų ministerijai, kuri

neturėdama galimybės patikrinti skaičiavimų pagrįstumo, įtraukia į Biudžeto projektą. Taigi kasmet kai kurioms valstybinėms funkcijoms vykdyti lieka nepanaudotos skiriamos dotacijos, kurios naudojamos kitoms savivaldybių reikmėms.

■ Atlikdami valstybinius auditus savivaldybėse, kaip naudojamos valstybės biudžeto lėšos skiriamos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti, atkreipėme dėmesį į tai kaip 2005 m. buvo skaičiuojamos reikalingos lėšos valstybinėms funkcijoms vykdyti, ar buvo vadovaujamosi finansų ministro patvirtinta lėšų apskaičiavimo metodika, kaip 2004 m. naudojamos skirtos lėšos atskiroms funkcijoms vykdyti. Atsižvelgiant į tai, kad atitinkamų metų valstybės biudžeto įstatymu tvirtinama bendra valstybinėms funkcijoms vykdyti specialios tikslinės dotacijos suma, savivaldybės, tvirtindamos biudžetus ir sudarydamos išlaidų sąmatas, koreguoja nustatytus atskiroms funkcijoms asignavimų dydžius. Pirmiau minėti netikslumai nustatyti Vilniaus miesto, Klaipėdos miesto, Kaišiadorių, Šalčininkų, Vilniaus rajonų savivaldybėse. Be to, pagal preliminarinius kai kurių savivaldybių 2004 m. trijų ketvirčių duomenis, liks nepanaudota dalis dotacijos skirtos funkcijai atrenkant šauktinius į karo tarnybą, arba apskaičiuota didesnė dotacijų suma (Vilniaus miesto savivaldybė, Šiaulių miesto savivaldybė, Kaišiadorių rajono savivaldybė), socialinei sričiai skirtos dotacijos (Klaipėdos miesto savivaldybė).

Valstybinio audito metu nustatyta, kad speciali tikslinė dotacija mokinio krepšeliui finansuoti kai kurioms savivaldybėms numatoma didesnė negu priklausytų, skaičiuojant pagal patikslintą moksleivių skaičių (Šalčininkų rajono savivaldybė, Trakų rajono savivaldybė).

■ Pažymėtina, kad pagal atskiras valstybines funkcijas apskaičiuotas dotacijų sumas Finansų ministerija pateikia savivaldybėms kaip papildomą dokumentą.

Biudžeto projekto 4 priede savivaldybėms nurodytos valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti nurodomos viena eilute, neišskiriant prognozuojamų asignavimų pagal atskiras valstybines funkcijas, todėl savivaldybės sudarydamos savo biudžetus juos gali skirstyti savo nuožiūra ir kitoms reikmėms.

Siūlytume Biudžeto projekte nesuteikti teisės savivaldybėms likusius nepanaudotus asignavimus naudoti kitoms savivaldybių reikmėms, o atskirame Projekto priede specialiųjų dotacijų paskirstymą kiekvienai savivaldybei patvirtinti pagal atskiras valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas.

Jei būtų nepritarta minėtam siūlymui, rekomenduojame Biudžeto projekte nustatyti, kad savivaldybėms būtų patvirtintos specialios tikslinės dotacijos pagal atskiras valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas ir suteikti teisę nepanaudotas specialios tikslinės dotacijos sumas naudoti tik įsiskolinimams pagal patvirtintą valstybinę funkciją (alternatyva: patvirtintas valstybės funkcijas) dengti.

4.2. Savivaldybių atsiskaitymas už valstybės (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymą

1. Primename, kad Išvadoje dėl 2004 m. Biudžeto projekto siūlėme pavesti Vyriausybei su atitinkamomis ministerijomis nustatyti tvarką, kuri reglamentuotų ataskaitas apie savivaldybių vykdomų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų:

1.1. įvykdymo rezultatyvumą ir efektyvumą pateikimą Seimui kartu su valstybės biudžeto įvykdymo apyskaita (pradedant 2004 metų valstybės biudžeto įvykdymo apyskaita);

1.2. uždavinių vertinimo kriterijų pateikimą Seimui kartu su Biudžeto projektu (pradedant 2005 metų Biudžeto projektu).

Analogija galėtų būti Seimui teikiami asignavimų valdytojų programų uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijai.

2. Taip pat siūlėme įvertinti tikslingumą ir galimybę pateikti Seimui ataskaitą apie savivaldybių vykdomų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų įvykdymo rezultatyvumą ir efektyvumą.

Mūsų nuomone, savivaldybės, teikdamos biudžeto įvykdymo finansines ataskaitas, turėtų pateikti veiklos ataskaitą, kurioje būtų nurodyta, ar buvo pasiekti tikslai, vykdant valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas.

4.3. Dotacijos socialinėms išmokoms ir kompensacijoms mokėti

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje (toliau – Ministerija) išanalizavome lėšų poreikio socialinėms išmokoms ir kompensacijoms (šildymo išlaidų, išlaidų šaltam ir karštam vandeniui) skaičiavimo pagrįstumą.

Ministerijos apskaičiuotas savivaldybių lėšų poreikis 2005 metams šioms funkcijoms vykdyti yra 638,7 mln. Lt o Savivaldybių – 669,0 mln. Lt, t.y. 30,3 mln. Lt didesnis.

Ministerija siūlė Finansų ministerijai išskirti atskirai tikslinę dotaciją socialinėms išmokoms ir kompensacijoms mokėti, nes ženkliausia dalis specialių tikslinių dotacijų savivaldybėms ir yra socialinės išmokos ir kompensacijos. Tai užtikrintų racionalų valstybės biudžeto lėšų panaudojimą, leistų atsižvelgti į tikruosius savivaldybių poreikius.

Ministerijos pateiktais duomenimis savivaldybių lėšų poreikis šioms funkcijoms 2002 ir 2003 m. buvo tvirtinamas pagal savivaldybių pateiktus skaičiavimus. Vertindama savivaldybių lėšų poreikį 2004 ir 2005 m., Ministerija patikslino savivaldybių pateiktą lėšų poreikį, t. y. atsižvelgė į socialinių išmokų dydį, vaikų skaičių, ankstesniais metais panaudotus asignavimus ir kitus rodiklius.

Ministerijos duomenimis, kiekvienais metais susidaro skirtumai tarp savivaldybėms patvirtintų asignavimų socialinėms išmokoms ir kompensacijoms ir panaudotų asignavimų: skirtumas tarp skirtų ir panaudotų valstybės biudžeto asignavimų šioms išmokoms 2002 metais – 25 000 tūkst. Lt, 2003 metais – 81 000 tūkst. Lt.

Atitinkamų metų Biudžeto įstatymo nuostatos leidžiančios nepanaudotas specialiosios tikslinės dotacijos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti sumas naudoti bendroms savivaldybių biudžetų reikmėms finansuoti, pirmiausia – įsiskolinimams dengti, mūsų nuomone, sudaro prielaidas nepagrįstam valstybės biudžeto asignavimų poreikio planavimui.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad Ministerija neteikia Finansų ministerijai duomenų apie valstybės biudžeto asignavimų poreikį valstybinei (perduotai savivaldybėms) funkcijai – mažas pajamas turinčių šeimų vaikų nemokamo maitinimo organizavimas visų tipų bendrojo lavinimo mokyklose – vykdyti. Lėšos moksleivių nemokamam maitinimui skiriamos iš valstybės biudžeto asignavimų, patvirtintų Ministerijai atitinkamai programai vykdyti.

5. VALSTYBĖS LĖŠOMIS DRAUDŽIAMŲ ASMENŲ SKAIČIAUS PROGNOZAVIMAS

Biudžeto projekte asignavimai Valstybinei ligonių kasai numatomi skirti darant prielaidą, kad asmenų, draudžiamų valstybės lėšomis, bus 2 157 825 (iš viso asignavimų 570 081 tūkst. Lt, vienam draudžiamajam asmeniui skaičiuojant po 264,2 lito per metus arba 42,8 lito daugiau negu patvirtinta 2004 metams).

Kaip ir 2004 metams, prognozuojant asignavimus Valstybinei ligonių kasai, neatliekama asmenų, draudžiamų privalomu sveikatos draudimu iš valstybės lėšų, skaičiaus prognozė 2005 metams. Naudoti 2004-01-01 duomenys. Mūsų manymu, dėl to, kad neprognozuoti 2005 metų duomenys, o naudota 2004-01-01 informacija, pagrįstai tikėtini reikšmingi asmenų skaičiaus iškraipymai.

Pagal įstatymą 15 grupių asmenys draudžiami valstybės lėšomis. Įstatyme nustatyta, kad asmuo, atitinkantis vienos iš 15 grupių reikalavimus, yra nedraudžiamas valstybės lėšomis, jei jis privalo mokėti arba už jį mokamos įmokos (numatytos 5 grupės: dirbantys, pareigūnai, ūkinių bendrijų ir individualių įmonių savininkai, fiziniai asmenys, besiverčiantys individualia veikla, ūkininkai ir asmeninio ūkio naudotojai ir jų ūkyje dirbantys pilnamečiai šeimos nariai). Numatant skirti asignavimų Valstybinei ligonių kasai pagal atitinkamas grupes ne visais atvejais atsižvelgiama, kad asmenys yra dirbantys ar yra pareigūnai ir už jų privalomą sveikatos draudimą neskirta valstybės lėšų arba jie draudžiami pagal kitą grupę.

Mūsų manymu, dėl išvardytų aplinkybių pagrįstai tikėtini reikšmingi asmenų skaičiaus padidiniai.

Kaip ir Išvadoje dėl 2004 m. Biudžeto projekto siūlome pavesti Vyriausybei kartu su Valstybine ligonių kasa patikslinti prognozuojamą asmenų, draudžiamų valstybės lėšomis, skaičių. Nesant tikslių sąrašų, naudoti atrankos būdu gautus duomenis.

6. LIETUVOS NACIONALINĖS SVEIKATOS SISTEMOS BIUDŽETINIŲ ĮSTAIGŲ, KURIŲ STEIGĖJAS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA, PRELIMINARŪS VEIKLOS AUDITO REZULTATAI

Atliekamo veiklos audito biudžetinėse gydymo įstaigose prie VRM metu nustatyta, kad Vidaus tarnybos **pareigūnams** asmens sveikatos priežiūros paslaugos **apmokamos** Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo, Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka **iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo** (toliau – PSDF), – kaip ir kitiems apdraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu, ir Lietuvos Respublikos **valstybės biudžeto**, kai šios paslaugos pareigūnams teikiamos asmens sveikatos priežiūros biudžetinėse įstaigose, kurių steigėja yra Vidaus reikalų ministerija, ir kai Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos yra skirtos pareigūnų asmens sveikatos priežiūrai **papildomai** remti.

Valstybės biudžeto lėšos 2003 m. buvo skirtos ir skiriamos įgyvendinti šiais metais Vidaus reikalų ministerijos vykdomą *programos* „Vidaus reikalų sistemos pareigūnų socialinės garantijos“ *priemonę* – **teikti Vidaus reikalų ministerijos valdymo srities įstaigų pareigūnams ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurios nekompensuojamos iš privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto**.

Asmens sveikatos priežiūros paslaugos pareigūnams turėtų būti apmokamos iš PSDF lėšų, kaip ir visiems apdraustiesiems. Pasirašius sutartis su Teritorinėmis ligonių kasomis sumažėjo asmenų, kuriems teikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos apmokamos iš valstybės biudžeto lėšų, skaičius, tačiau programos Vidaus reikalų sistemos pareigūnų socialinės garantijos sąmata nebuvo patikslinta.

Vidaus reikalų ministerijos Respublikinė ligoninė sutarties su teritorinėmis ligonių kasomis nėra sudariusi, todėl visų pacientų, tarp jų ir nestatutinių, gydymas finansuojamas iš **programos „Vidaus reikalų sistemos pareigūnų socialinės garantijos“**.

Tikslinant poliklinikos sąmatą atsižvelgti į nepanaudotų iš Teritorinėmis ligonių kasų gautų lėšų likutį.

Siūlome atsižvelgti į Valstybės kontrolės išvadas ir tikslinti Biudžeto projekte numatomus skirti asignavimus. Pažymėtina, kad Vidaus reikalų ministerija pateikė siūlymą patikslinti Vyriausybės tvirtinamų programų projekte asignavimus tarp atskirų ministerijos numatomų vykdyti programų.

7. BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMU NUSTATYTŲ RODIKLIŲ PATEIKIMAS BIUDŽETO PROJEKTE IR NUSTATYTŲ DOKUMENTŲ PAKEITIMAS KARTU SU BIUDŽETO PROJEKTU

Biudžeto projekte pateikti Biudžeto sandaros įstatymo 18 str. nustatyti rodikliai ir kartu su Biudžeto projektu Seimui pateikiami dokumentai, numatyti Biudžeto sandaros įstatymo 19 str.

Atkreipiame dėmesį, kad Biudžeto sandaros įstatymo 18 str. ir 19 str. nustatyti reikalavimai poįstatyminiuose teisės aktuose nėra detalizuoti.

8. DĖL KOOPERAVIMO TARP FINANSŲ MINISTERIJOS IR VALSTYBĖS KONTROLĖS VALSTYBINIO AUDITO METU RENGIANČIŲ IŠVADŲ DĖL BIUDŽETO PROJEKTO

Kaip minėta šios Išvados apribojimuose, Valstybės kontrolės išvada dėl Biudžeto projekto pateikiama Seimui po to, kai Vyriausybė yra pateikusi Seimui Biudžeto projektą. Tai nustatyta Seimo statuto 7 skirsnyje. Finansų ministerija pateikia didžiąją dalį su Biudžeto projektu susijusios dokumentacijos valstybiniam auditui tuo metu, kai Biudžeto projektas yra pateikiamas Vyriausybei arba kai Biudžeto projektą Vyriausybė teikia Seimui.

Siūlome nustatyti, kad Biudžeto projektas būtų teikiamas Seimui kartu su Valstybės kontrolės išvada dėl jo. Atitinkamai Finansų ministerija turėtų pateikti dokumentaciją, susijusią su Biudžeto projektu, valstybiniam auditui prieš Biudžeto projektą pateikiant Vyriausybei.

Tokia praktika yra Jungtinėje Karalystėje, kurioje Nacionalinė audito įstaiga taip pat teikia ataskaitą dėl Biudžeto projekto (Biudžeto projekto prielaidų).

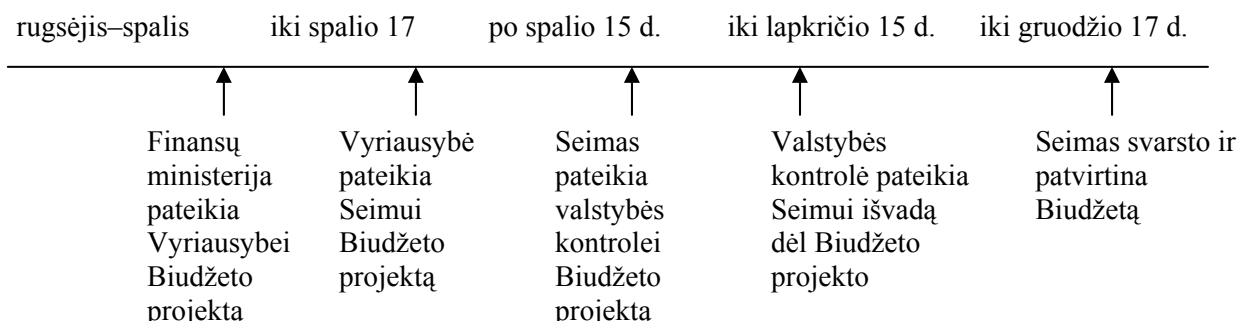
Siūloma sistema pagerintų Seimui teikiamų ataskaitų kokybę, sumažintų nesusipratimų skaičių ir leistų Valstybės kontrolei pasitelkti išorės specialistų Biudžeto projekto prielaidų vertinimui (statistikų ir pan.).

Kad tai būtų įgyvendinta, reikia pakeisti Seimo Statutą.

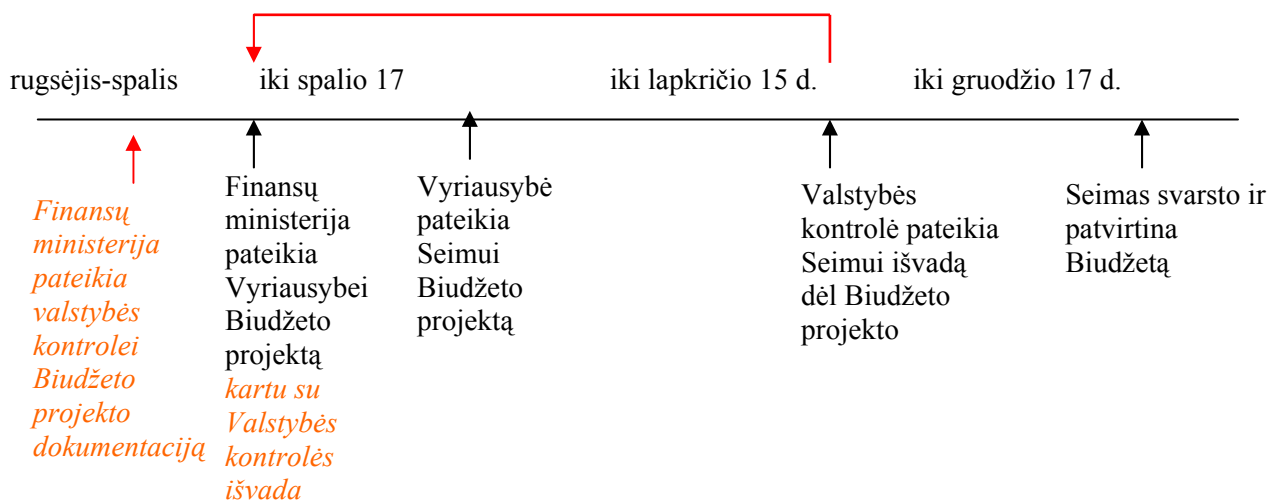
Pakeitus sistemą, Seimo darbo laikas nepasikeistų: Seimo Biudžeto ir finansų komitetas Valstybės kontrolės išvadą gautų iki lapkričio 15 d. Keičiant Seimo Statutą, reiktų suderinti, kada Biudžeto projekto dokumentai pateikiami Valstybės kontrolei.

Būtina sąlyga – Finansų ministerija pateiktų Valstybės kontrolei visą turimą dokumentaciją (duomenis, prielaidas, tvarkas, metodikas ir pan.) prieš mėnesį iki Biudžeto projekto pateikimo Vyriausybei, o per mėnesį atsiradusius naujus duomenis pateiktų nedelsiant.

Esama sistema:

Valstybės kontrolės siūloma alternatyva:

Valstybės kontrolieriaus pavaduotojas

Viktoras Švedas

Valstybės ataskaitų ir pajamų audito
departamento direktorius

Arūnas Juozulynas